

GŁOS LESZCZYŃSKI

Polski, katolicki, bezpartyjny dziennik dla wszystkich stanów.

Wychodzi co dzień z wyjątkiem niedziel i świąt

Cztery bezpłatne dodatki tygodniowe:

Przyjaciel Rolnika, Ognisko Domowe (dla rodzin),
Przegląd Tygodniowy (Ilustr.) i Arkusz powieściowy.

OJCZYZNĘ BUDUJE SIĘ
SPEŁNIANIEM OBOWIĄZKU!

Wydawca: Drukarnia Leszczyńska Spółdź. z o. o.

Adres redakcji i administracji

Leszno (Woj. Pozn.) ul. Wolności 21. Tel. 61 i 64.

Warunki prenumeraty i ogłoszeń na ostatniej stronie.

Nr. 271.

Leszno, wtorek dnia 25 listopada 1930 r.

Rok XL.

Wyniki wczorajszych wyborów do Senatu.

Liczba mandatów w-g województw.

Poznańskie. Lista nr. 1 — 2 mandaty, lista nr. 4 — 2 mandaty, lista nr. 7 — 2 mand., lista nr. 12 — 1 mand.

Pomorskie. Listy polskie: 1, 4 i 7 po 1 mandacie — lista niemiecka bez mandatu.

Śląskie. Lista nr. 1 — 1 mand., mniejszości 1 mand., lista nr. 19 (Korfanty) 2 mand.

Łódzkie. Lista nr. 1 — 4 mand., lista nr. 4 — 1 mand., lista nr. 7 — 2 mand., mniejsz. 1 mand.

Kieleckie. Lista nr. 1 — 6 mand., lista nr. 4 — 3 mand., lista nr. 7 — 2 mand.,

Stanisławowskie. Lista nr. 1 — 3 mand., mniejszości 1 mand.

Lwowskie. Lista nr. 1 — 7 mand., mniejszości 2 mandaty.

Tarnopolskie. Lista nr. 1 — 4 mandaty, mniejszości 1 mand.

Wołyńskie. Lista nr. 1 — 5 mandaty

Warszawskie. Lista nr. 1 — 3 mand., lista nr. 4 — 2 mandaty, lista nr. 7 — 3.

Lubelskie. Lista nr. 1 — 5 mand., lista nr. 4 — 1 mand., lista nr. 7 — 1 mand.

Poleskie. Lista nr. 1 — 3 mandaty.

Białostockie. Lista nr. 1 — 3 mand., lista nr. 4 — 1 mand.

Nowogródzkie. Lista nr. 1 — 3 mandaty.

Wileńskie. Lista nr. 1 — 4 mandaty.

Niemieckie dane z województwa krakowskiego z powodu zaburzeń atmosferycznych, które również co do innych okręgów (naprz. Lwów, Białystok, utrudniły porozumienie.

W Warszawie, która stanowi specjalny okręg wybrano z listy nr. 1 — 3, a z listy nr. 4 — 1 senatora.

Z ostatniej chwili. Według niesprawdzonych danych wybrano w województwie krakowskim: 5 senatorów z listy nr. 1 i 2 z listy nr. 7. Co do Pomorza donoszą, jakoby jednak Niemcy jeden mandat uzyskali.

W Warszawie, która stanowi specjalny okręg wybrano z listy nr. 1 — 3, a z listy nr. 4 — 1 senatora.

Z ostatniej chwili. Według niesprawdzonych danych wybrano w województwie krakowskim: 5 senatorów z listy nr. 1 i 2 z listy nr. 7. Co do Pomorza donoszą, jakoby jednak Niemcy jeden mandat uzyskali.

W Warszawie, która stanowi specjalny okręg wybrano z listy nr. 1 — 3, a z listy nr. 4 — 1 senatora.

Z ostatniej chwili. Według niesprawdzonych danych wybrano w województwie krakowskim: 5 senatorów z listy nr. 1 i 2 z listy nr. 7. Co do Pomorza donoszą, jakoby jednak Niemcy jeden mandat uzyskali.

W Warszawie, która stanowi specjalny okręg wybrano z listy nr. 1 — 3, a z listy nr. 4 — 1 senatora.

Z ostatniej chwili. Według niesprawdzonych danych wybrano w województwie krakowskim: 5 senatorów z listy nr. 1 i 2 z listy nr. 7. Co do Pomorza donoszą, jakoby jednak Niemcy jeden mandat uzyskali.

W Warszawie, która stanowi specjalny okręg wybrano z listy nr. 1 — 3, a z listy nr. 4 — 1 senatora.

Z ostatniej chwili. Według niesprawdzonych danych wybrano w województwie krakowskim: 5 senatorów z listy nr. 1 i 2 z listy nr. 7. Co do Pomorza donoszą, jakoby jednak Niemcy jeden mandat uzyskali.

W Warszawie, która stanowi specjalny okręg wybrano z listy nr. 1 — 3, a z listy nr. 4 — 1 senatora.

Z ostatniej chwili. Według niesprawdzonych danych wybrano w województwie krakowskim: 5 senatorów z listy nr. 1 i 2 z listy nr. 7. Co do Pomorza donoszą, jakoby jednak Niemcy jeden mandat uzyskali.

W Warszawie, która stanowi specjalny okręg wybrano z listy nr. 1 — 3, a z listy nr. 4 — 1 senatora.

Z ostatniej chwili. Według niesprawdzonych danych wybrano w województwie krakowskim: 5 senatorów z listy nr. 1 i 2 z listy nr. 7. Co do Pomorza donoszą, jakoby jednak Niemcy jeden mandat uzyskali.

W Warszawie, która stanowi specjalny okręg wybrano z listy nr. 1 — 3, a z listy nr. 4 — 1 senatora.

Z ostatniej chwili. Według niesprawdzonych danych wybrano w województwie krakowskim: 5 senatorów z listy nr. 1 i 2 z listy nr. 7. Co do Pomorza donoszą, jakoby jednak Niemcy jeden mandat uzyskali.

W Warszawie, która stanowi specjalny okręg wybrano z listy nr. 1 — 3, a z listy nr. 4 — 1 senatora.

Z ostatniej chwili. Według niesprawdzonych danych wybrano w województwie krakowskim: 5 senatorów z listy nr. 1 i 2 z listy nr. 7. Co do Pomorza donoszą, jakoby jednak Niemcy jeden mandat uzyskali.

W Warszawie, która stanowi specjalny okręg wybrano z listy nr. 1 — 3, a z listy nr. 4 — 1 senatora.

Z ostatniej chwili. Według niesprawdzonych danych wybrano w województwie krakowskim: 5 senatorów z listy nr. 1 i 2 z listy nr. 7. Co do Pomorza donoszą, jakoby jednak Niemcy jeden mandat uzyskali.

W Warszawie, która stanowi specjalny okręg wybrano z listy nr. 1 — 3, a z listy nr. 4 — 1 senatora.

Z ostatniej chwili. Według niesprawdzonych danych wybrano w województwie krakowskim: 5 senatorów z listy nr. 1 i 2 z listy nr. 7. Co do Pomorza donoszą, jakoby jednak Niemcy jeden mandat uzyskali.

W Warszawie, która stanowi specjalny okręg wybrano z listy nr. 1 — 3, a z listy nr. 4 — 1 senatora.

Z ostatniej chwili. Według niesprawdzonych danych wybrano w województwie krakowskim: 5 senatorów z listy nr. 1 i 2 z listy nr. 7. Co do Pomorza donoszą, jakoby jednak Niemcy jeden mandat uzyskali.

W Warszawie, która stanowi specjalny okręg wybrano z listy nr. 1 — 3, a z listy nr. 4 — 1 senatora.

Z ostatniej chwili. Według niesprawdzonych danych wybrano w województwie krakowskim: 5 senatorów z listy nr. 1 i 2 z listy nr. 7. Co do Pomorza donoszą, jakoby jednak Niemcy jeden mandat uzyskali.

W Warszawie, która stanowi specjalny okręg wybrano z listy nr. 1 — 3, a z listy nr. 4 — 1 senatora.

Z ostatniej chwili. Według niesprawdzonych danych wybrano w województwie krakowskim: 5 senatorów z listy nr. 1 i 2 z listy nr. 7. Co do Pomorza donoszą, jakoby jednak Niemcy jeden mandat uzyskali.

W Warszawie, która stanowi specjalny okręg wybrano z listy nr. 1 — 3, a z listy nr. 4 — 1 senatora.

Z ostatniej chwili. Według niesprawdzonych danych wybrano w województwie krakowskim: 5 senatorów z listy nr. 1 i 2 z listy nr. 7. Co do Pomorza donoszą, jakoby jednak Niemcy jeden mandat uzyskali.

W Warszawie, która stanowi specjalny okręg wybrano z listy nr. 1 — 3, a z listy nr. 4 — 1 senatora.

Z ostatniej chwili. Według niesprawdzonych danych wybrano w województwie krakowskim: 5 senatorów z listy nr. 1 i 2 z listy nr. 7. Co do Pomorza donoszą, jakoby jednak Niemcy jeden mandat uzyskali.

W Warszawie, która stanowi specjalny okręg wybrano z listy nr. 1 — 3, a z listy nr. 4 — 1 senatora.

Z ostatniej chwili. Według niesprawdzonych danych wybrano w województwie krakowskim: 5 senatorów z listy nr. 1 i 2 z listy nr. 7. Co do Pomorza donoszą, jakoby jednak Niemcy jeden mandat uzyskali.

W Warszawie, która stanowi specjalny okręg wybrano z listy nr. 1 — 3, a z listy nr. 4 — 1 senatora.

Z ostatniej chwili. Według niesprawdzonych danych wybrano w województwie krakowskim: 5 senatorów z listy nr. 1 i 2 z listy nr. 7. Co do Pomorza donoszą, jakoby jednak Niemcy jeden mandat uzyskali.

W Warszawie, która stanowi specjalny okręg wybrano z listy nr. 1 — 3, a z listy nr. 4 — 1 senatora.

Z ostatniej chwili. Według niesprawdzonych danych wybrano w województwie krakowskim: 5 senatorów z listy nr. 1 i 2 z listy nr. 7. Co do Pomorza donoszą, jakoby jednak Niemcy jeden mandat uzyskali.

W Warszawie, która stanowi specjalny okręg wybrano z listy nr. 1 — 3, a z listy nr. 4 — 1 senatora.

Z ostatniej chwili. Według niesprawdzonych danych wybrano w województwie krakowskim: 5 senatorów z listy nr. 1 i 2 z listy nr. 7. Co do Pomorza donoszą, jakoby jednak Niemcy jeden mandat uzyskali.

W Warszawie, która stanowi specjalny okręg wybrano z listy nr. 1 — 3, a z listy nr. 4 — 1 senatora.

Z ostatniej chwili. Według niesprawdzonych danych wybrano w województwie krakowskim: 5 senatorów z listy nr. 1 i 2 z listy nr. 7. Co do Pomorza donoszą, jakoby jednak Niemcy jeden mandat uzyskali.

Województwo Poznańskie

Lista nr. 1 — 169839 — 2 mandaty; lista nr. 4 — 205120 głosów — 2 mandaty; lista nr. 7 — 146401 głosów — 2 mandaty; lista nr. 12 — 80367 głosów — 1 mandat.

Wielkopolska—Pomorze.

Bydgoszcz. Lista nr. 1 13508 głosów; lista nr. 4 — 11267 głosów; lista nr. 7 — 5713 głosów; lista nr. 12 — 5457 głosów.

Gdynia. Lista nr. 1 — 5447 gł.; lista nr. 4 — 8333 gł.; lista nr. 7 — 4159 gł.; lista nr. 22 — 2688 gł.

Pogranicze

oraz sąsiednie powiaty.

Leszno—miasto: Lista nr. 1 — 2777, lista nr. 4 2250, lista nr. 7 — 102, lista nr. 12 — 604 gł.

powiat Leszczyński: lista nr. 1 — 6553, lista nr. 4 — 5625, lista nr. 7 — 1783, lista nr. 12 3817.

Rawicz—miasto: lista nr. 1. — 1198, lista nr. 4 1128, lista nr. 7 — 153, lista nr. 12 — 566.

powiat Rawicki: lista nr. 1 — 3682, lista nr. 4 — 4361, lista nr. 7 — 5060, lista nr. 12 — 2385.

Gostyń—miasto: lista nr. 1 — 564, lista nr. 4 — 1316, lista nr. 7 — 285, lista nr. 12 — 48.

powiat Gostyński: lista nr. 1 — 3984, lista nr. 4 — 3510, lista nr. 7 — 7367, lista nr. 12 — 861.

Kościan—miasto: lista nr. 1 — 1186, lista nr. 4 — 1776, lista nr. 7 — 717, lista nr. 12 59.

powiat Kościański: lista nr. 1 — 5170, lista nr. 4 — 4871, lista nr. 7 — 4235, lista nr. 12 — 347.

powiat Śmigieński: lista nr. 1 — 2324, lista nr. 4 — 5010, lista nr. 2 — 2781, lista nr. 12 — 996.

powiat Wolsztyński: lista nr. 1 — 2741, lista nr. 4 — 6958, lista nr. 7 — 2220, lista nr. 12 — 4492.

powiat Śremski: lista nr. 1 — 4920, lista nr. 4 — 5151, lista nr. 7 — 5301, lista nr. 12 — 1034.

Różne miejscowości.

W powiecie leszczyńskim:

Osieczna. Lista nr. 1 — 107 gł., lista nr. 4 — 355, lista nr. 7 — 25 gł., lista nr. 12 — 53 gł.

Rydzyna. Lista nr. 1 — 161 gł., lista nr. 4 — 166 gł., lista nr. 7 — 7 gł., lista nr. 12 — 146 gł.

Świeciechowa. Lista nr. 1 — 87 gł., lista nr. 4 — 81 gł., lista nr. 7 — 1 gł., lista nr. 12 — 329 gł.

W powiecie rawickim:

Jutrosin. Lista nr. 1 — 170 gł., lista nr. 4 — 292 gł., lista nr. 7 — 176 gł., lista nr. 12 — 132 gł.

Sarnowa. Lista nr. 1 — 189 gł., lista nr. 4 — 135 gł., lista nr. 7 — 86 gł., lista nr. 12 — 94 gł.

Miejska Górka. Lista nr. 1 — 289 gł., lista nr. 4 — 381 gł., lista nr. 7 — 151 gł., lista nr. 12 — 109 gł.

W powiecie kościańskim:

Krzywin. Lista nr. 1 — 145 gł., lista nr. 4 — 372 gł., lista nr. 7 — 80 gł., lista nr. 12 — 5 gł.

Dodatek nadzwyczajny „Głosu”.

Podobnie jak pisma warszawskie i poznańskie wydaliśmy dziś rano nadzwyczajny dodatek „Głosu”, donoszący o wynikach wczorajszego głosowania do Senatu.

Dodatek ten wywołał zrozumiałe zainteresowanie i cały jego nakład został szybko roztchylany. Treść jego wraz z nowymi informacjami podajemy w niniejszym wydaniu.

W sprawie reformy podatkowej.

Warszawa, 24. 11. Według ostatnich wiadomości: Min. Skarbu nie zamierza wystąpić teraz z projektem „małej” reformy podatkowej, choćby w tych skromnych ramach, w jakich obracał się projekt przedstawiony ostatniemu Sejmowi. Ministerstwo pragnie przeznaczyć obecny kryzys, a nadto przedyskutować najpierw gruntownie wszystkie zagadnienia, wiążące się z reformą podatkową, na terenie komisji przygotowawczej, która już współdziałała z rządem w wypracowaniu projektu jednolitej ordynacji podatkowej.

Trudności przy zwolnieniu eksportu od podatku obrotowego.

Warszawa, 24. 11. Najwyższy Trybunał Administracyjny orzekł, że przy zabieganiu o zwolnienie od podatku obrotowego fakt wywozu może być dowiedziony wszelkimi sposobami, a nie jedynie prawidłowymi księgami handlowymi i deklaracjami celnymi, jak tego wymagały dotąd władze skarbowe. Orzeczenie to stanowi ulgę dla eksporterów nieprowadzących ksiąg; zaznaczyć jednak należy, iż władze skarbowe otrzymując inne dowody, niż księgi i deklaracje mają prawo indywidualnego badania, czy każdorazowo przedłożony dowód jest dostateczny.

Eksplozja granatu na weselu.

Lublin. W tych dniach wieś Opalin pow. garwolińskiego była widownią krwawego wypadku. Oto w czasie zabawy weselnej u gospodarza Brzezińskiego, jeden z podchmielonych gości Aleksander Gagal, wyjął nagle z kieszeni granat ręczny, otworzył okno i z okrzykiem: „Wiwat młoda para!” chciał go wyrzucić do ogrodu, jednak granat trafił w ramię okieniczy, odbił się i upadł na podłogę w mieszkaniu. Nastąpiła eksplozja. Gagal zmarł po upływie godziny, a 3 inne osoby bardzo ciężko porażone walczą ze śmiercią.

Ciekawy wywiad.

Jakie pole pracy i korzyści przedstawia Brazylja dla Polaków.

Na drugiej stronie zamieszczamy pod tytułem „Kraj przyszłości” nader interesujący wywiad, udzielony naszemu korespondentowi warszawskiemu przez gen. sekret. Nauk. Inst. Emigr. i Kolonjalnego doc. unwers. p. dra G. Zaleckiego.

Revolucja w Sowietach?

Z różnych stron podają niesprawdzone dotychczas wiadomości o rozruchach w Rosji sowieckiej, wywołanych przez żołnierzy którzy podobno rozstrzelali swych oficerów i maszerują na Moskwę.

Stalin ma być zamordowany. Połączenie telefoniczne z Moskwą a Warszawa są przerywane. Połączenia z Rosji do Polski nie nadchodzą. Podobne wiadomości doch. z Berlina, Londynu, Nowego Jorku. Sowiety przeczą tym wiadomościom, mimo to oni się utrzymują w dalszym ciągu. Pogłoski o rewolucji zdają się być bardzo przesadzone.

Burzliwy listopad.

Gwałtowne wichury, zamiecie śnieżne i ulewę w Polsce i zagranicą.

Nad województwami północno-wschodnimi przeszła silna burza śnieżna, która zerwała połączenia telefoniczne z Warszawą i innymi miastami na terenie dykcji kolejowej wileńskiej. Burza przewróciła około 35 słupów telegraficznych, padające drzewa uszkodziły druty telegraficzne i telefoniczne.

W powiecie mołodeczańskim burza zerwała mosty dachów i zniszczyła szereg zabudowań gospodarskich.

Gwałtowna burza panuje obecnie nad północną i północno-zachodnią wybrzeżem Hiszpanii. W szeregu miejscowości m. in. w Bilbao wyrządziła burza ciężkie szkody materialne.

Z ostatniej chwili.

Ogólna liczba mandatów do Senatu w całej Polsce.

Warszawa, 24. 11. (tel. wł.) Ostatnie próby obliczenia wykazują, że podczas wczorajszego głosowania do Senatu Rplitej uzyskała lista nr. 1-sza — 73 mandaty, nr. 4 — 12 mand., nr. 7 — 16 mand., nr. 11 — 4 mand., nr. 12 — 3 mand.

Przesunięcia personalne w województwach.

Warszawa, 24. 11. Zarządzeniem ministra spraw wewnętrznych zostały ostatnio następujące przesunięcia personalne w urzędach wojewódzkich.

Jan Chmielewski inspektor wojewódzki w urzędzie wojewódzkim w Krakowie, został przeniesiony został w tym samym charakterze do urzędu wojewódzkiego w Łucku; Władysław Jalczak, inspektor wojewódzki w urz. woj. w Białymstoku mianowany został radcą wojewódzkim tamże; August Rączczak, mianowany został inspektorem w urzędzie wojewódzkim w Białymstoku.

Władze wojskowe zakupują zboże.

Warszawa, 24. 11. W bieżącym miesiącu władze wojskowe rozpoczęły skup zboża; w związku z tem na terenie poszczególnych D. O. K. obserwuje się zwykłe cen zryta.

Spółdzielnie rolnicze prowadzą na dużą skalę dostawę zboża dla wojska. Stan zapotrzebowania żyta przez wojsko jest objawem pocieszającym i daje zapewnienie odbioru żyta na wypadek wzmożonego dowozu

Kraj przyszłości.

Wywiad u generalnego sekretarza Naukowego Instytutu Emigracyjnego i Kolonialnego, doc. uniwers. dr. Gustawa Zaleckiego na temat możliwości kolonizacyjnych dla Polaków w Brazylii.

Do niedawna jeszcze ruch emigracyjny z Polski był związany z naszą zagraniczną polityką gospodarczą. Dopiero od lat dwóch jesteśmy świadkami nowej polityki emigracyjnej. W związku z pracami nad planem naszej zagranicznej polityki gospodarczej, ze specjalnym uwzględnieniem Brazylii, pozostaje podróż generalnego sekretarza Naukowego Instytutu Emigracyjnego i Kolonialnego w Warszawie, doc. uniwers. dr. Gustawa Zaleckiego do Brazylii. To też uważaliśmy za stosowne zwrócić się do dr. Zaleckiego z prośbą o podzielenie się z nami spostrzeżeniami i badaniami, poczynionymi przezeń na miejscu. Dr. Zalecki zaznacza na wstępie:

— Brazylija powinna odgrywać poważną rolę w naszej zagranicznej polityce gospodarczej. Jest ona krajem gospodarczo młodym o dużych jeszcze możliwościach kolonizacyjnych, produkcyjnych, i konsumpcyjnych, dotychczas jeszcze niewyżytkanych, a struktura gospodarcza i polityczna tego kraju skazuje go na korzystanie z imigracji oraz na bardzo intensywny ruch importowo-eksportowy. Ta struktura właśnie stwarza specjalnie korzystne warunki dla nawiązania kontaktu między Polską a Brazylią. Także pod względem politycznym istnieją w Brazylii nastroje wybitnie przyjaźnie dla Polski.

Polacy są w Brazylii dobrze widziani, a nastawienie pacyfistyczne Polski w dziedzinie stosunków międzynarodowych jest gwarancją dla Brazylii, że Polacy, nawet skupieni na pewnych terenach i ściśle współpracujący z Macierzą pod względem gospodarczym, nie tylko nie będą elementem niebezpiecznym, ale, wprost przeciwnie, mogą stać się podporą brazylijskiego gospodarstwa.

— Co Polska mogłaby importować z Brazylii?

— Na pierwszym miejscu tytoń. Gdyby choć a 10 milionów zł można było sprowadzić rocznie tytoniu od polskich kolonistów z Brazylii, osiągnięlibyśmy niewątpliwie ten rezultat: dużo tańszy niż dzisiaj surowiec, związanie ekonomiczne naszej emigracji z Macierzą oraz wzrost dobrobytu kolonistów polskiego. Warto zauważyć, że na terenie rolniczych stanów w Brazylii, w strefie umiarkowanej, znakomite wyniki dało plantowanie papierosowej tytoniów bałkańskich, które są głównym artykułem importowym przez nasz monopol. Również bawełna, której sprowadzamy za przeszło 300 milionów złotych rocznie, winna i może być produkowana przez kolonistów polskich.

— Czy Polska jest przygotowana do tej akcji?

— W świadomości politycznej społeczeństwa donosi się zasadniczy przełom na korzyść koncepcji ekspansji kolonialnej, czego dowodem są ostatecznie choćby dwa fakty; zmiana nazwy Naukowego Instytutu Emigracyjnego na Naukowy Instytut Emigracyjny i Kolonialny oraz zmiana nazwy Ligi Morskiej i Rzeźnej na Ligę Morską i Kolonialną. Natomiast o ile chodzi o organizację efektywną, jesteśmy w tej dziedzinie tabula rasa. Niemniej jednak tempo prac przygotowawczych uprawnia nas do wniosków bardzo optymistycznych.

— Jak przedstawiają się prace organizacyjne w tym kierunku?

— Przedewszystkiem chodzi o założenie Banku Kolonialnego, któryby objął dwa działy: imigracyjny i handlu kolonialnego. Bank ten miałby za zadanie zadziernżyć węzły współpracy z temi terenami, któreby zgodnie z planami polskiej polityki kolonialnej miały uzupełnić obszar naszego macierzystego gospodarstwa narodowego. W Brazylii, na terenie największego skupienia polskiego w Paranie, z inicjatywą tamtejszej Polonii, organizuje się Bank, którego twórcy w dążeniu do powiązania polskiej polityki gospodarczej w Paranie z polityką Macierzy pozostawiają ponad 50 proc. akcji do subskrypcji Macierzy. Tylko Bank Kolonialny może spełnić poważne zadania organizacyjne.

Mogę stwierdzić, — ciągnie dalej dr. Zalecki — że czynnik polski, tak oficjalnie, jak i społecznie, pozostaje już bardzo poważnie przygotowania w kierunku zorganizowania izby handlowej polsko-brazylijskiej w Rio, oraz izby gospodarczej polsko-paranajskiej. Jednym z pierwszych zadań tej ostatniej instytucji, która niebawem zostanie powołana do życia, będzie sprawa urządzenia w Warszawie parafskiej wystawy gospodarczej.

Pozatem jesteśmy świadkami zapoczątkowania nowej akcji gospodarczej, prowadzonej wspólnie siłami Macierzy, jak i wychodźstwa naszego w Brazylii. Chodzi tu o akcję tworzenia instruktoratów rolnych w Brazylii, co jest główną zasługą Urzędu Emigracyjnego w Warszawie, oraz o masowe zakładanie polskich kółek rolniczych, których liczba w samej Paranie wynosi około 60. W najbliższym już czasie kółka te w porozumieniu z parafskimi departamentem rolnictwa utworzą osobny związek, stanowiący samodzielną sekcję Unii Rural, której sekretarzem jest konsul polski w Kurytybie, p. K. Dow-

narowicz, zajmujący się organizacją powyższego związku i kooperatyw wytwórczo-rolnych, oraz koope-

ratyw zbytu. W Brazylii powstaje też polska agencja prasowa rolniczo-gospodarcza, związana z instruktorjatem rolniczym. M. G.

25-lecie panowania króla Norwegii.

W dniu 25 bm. przypada jubileusz 25-lecia panowania króla Norwegii Haakona VII. Naród norweski składa w dniu tym hołd swemu królowi podczas wielkich uroczystości. Radość narodu norweskiego, poza chęcią uczczenia popularnego króla, ma jeszcze inne głębokie podłoże.

Od r. 1814 do 1905 Norwegia była połączona ze Szwecją unją i miała wspólne monarchie, jednak stosunki między temi dwoma krajami nie były specjalnie dobre. Sytuacja była bardzo zastraszona i w r. 1905 Norwegia wypowiedziała Szwecji unję. Powszechnie uważano, że Norwegia źle wyjdzie na rozwiązaniu unji i że kraj sam nie utrzyma się, lecz za tem postanowieniem stał jednogłośnie cały naród, na jego zaś czele stał silny premier norweski Chrystjan Michelsen. Wbrew przewidywaniom stosunki pomiędzy Norwegią i Szwecją przetrwały się z prawie nieprzyjacielskich na bardzo przyjaźne, tak, że obecnie można uważać oba narody za bratnie.

Gdy Norwegia miała sobie obrać króla, wybór

padł na duńskiego ks. Karola, syna króla duńskiego Fryderyka VIII., a brata obecnego króla duńskiego Krystjana X. Ks. Karol przyjął wybór i w r. 1906 został koronowany p. Nidaros, jako król Haakon VII. Nowy król norweski poślubił angielską księżniczkę Maud, która przez matkę swoją z d. Glücksburgów i babkę (z domu hanowerskiego) pochodzi ze starych królów norweskich. Jedyny syn norweskiej pary królewskiej, ks. Olaf, jest bardzo popularny i znany jako znakomity sportowiec specjalnie w norweskim sporcie narodowym; w narciarstwie i żeglarskim. Na olimpiadzie w Amsterdamie uzyskał on w zawodach żeglarskich złoty medal Norwegii.

Następca tronu norweskiego, ks. Olaf, poślubił w dniu 21 marca 1929 r. szwedzką księżniczkę Märtha, córkę ks. Karola Bernadotte. Uroczystości ślubne odbyły się pod znakiem wielkiej radości narodu szwedzkiego i norweskiego, które w małżeństwie tem widziały jeszcze jeden dowód prawdziwych, przyjaźnych uczuć, jakie żywią dla siebie oba te narody.

—o—

Z Watykanu.

Rzym. (P. A. T.) Ojciec Święty przyjął na dłuższej audjencji ambasadora Śkryńskiego.

Przewiezienie b. posłów z Brześcia.

Warszawa, 23. 11. Byli posłowie uwięzieni w Brześciu nad Bugiem, zostali osadzeni w różnych więzieniach, podlegających sądowi okręgowemu w Warszawie. W areszcie centralnym w Warszawie umieszczono posłów Pragera, Mastka, Kiernika i Kwiatkowskiego; w Mokotowie Woj. Korfańskiego. We więzieniu w Grójcu znajdują się Lieberman, Pułtek, Witos, Dąbski, Dabois, Bągiński, Ciołkosz, Barlicki i Sawicki.

B. posłowie Prager i Kiernik zostaną wypuszczeni za kaucją 10 tys. złotych, Mastek za kaucją 5 tys. zł. Zwolniony ma być również b. pos. Kwiatkowski.

Krzyże Legii Honorowej dla Polaków

Warszawa, 22. 11. Jak się dowiadujemy, czterej przedstawiciele polskich organizacji b. wojskowych odznaczni zostali przez rząd francuski krzyżami Legii Honorowej. Prezes Stowarzyszenia rezerwistów, oraz wiceprezes Federacji woj. Zyndram-Kościakowski otrzymał krzyż oficerski Legii Honorowej. Ponadto wiceprezes Fida'u na Polskę mjr. Ludyna-Laskowski, prezes Związku Inwalidów Wojennych R. P. Jan Karkoszka, oraz członek zarządu Stowarzyszenia weteranów b. armii polskiej we Francji Kazimierz Reichman — odznaczni zostali krzyżami kawalerskimi Legii Honorowej.

Odznaczenie polskich b. kombatanów pozostaje w związku z niedawnym pobytem w Polsce delegacji Fida'u.

Z różnych stron.

* Ogólny stan bezrobocia na dzień 15 listopada r. b. wynosił 180.516 bezrobotnych co stanowiło w stosunku do ubiegłego tygodnia wzrost o 7.117 osób. (P. A. T.)

* Jabłka za kartkami. Berlin. (ATE.) „Rul“ donosi z Leningradu, iż tamtejszy sowiet uchwalił wprowadzenie kartek żywnościowych na jabłka. Każdy obywatel na zasadzie tych kartek może otrzymać kilogram jabłek na miesiąc, przyczem pierwszeństwo mają robotnicy. Buczajniejsze warstwy ludności lub t. zw. „kulacy“ jabłek otrzymywać nie będą. Dotkliwy brak jabłek na rynku sowieckim tłumaczy się zniszczeniem sadów wskutek przeprowadzonej kolektywizacji. Jak wiadomo, w prasie sowieckiej rozważany był niedawno projekt kultywowania jabłek w północnych okęgach przy pomocy naświetlania drzew lampami kwarcowymi.

* Kłeska bezrobocia w Anglii. Wzrastająca poważnie od dłuższego czasu liczba bezrobotnych w Anglii, skłoniła angielskiego ministra pracy do wystąpienia do rządu o nowe kredyty na fundusz bezrobocia. Wniosek o dodatkowe przyznanie kwoty 10.500.000 funtów szterlingów na fundusz bezrobocia będzie poddany wkrótce pod głosowanie parlamentu angielskiego. Angielska prasa konserwatywna protestuje przeciwko krokowi rządu w sprawie bezrobocia.

* 1400 milionów strat. Paryż. (ATE.) Straty w związku z krachem giełdowym grupy Oustric według dotychczasowych obliczeń wynoszą 1400 milj. franków.

* Śmierć milionera Polaka. W Chicago zmarł Jan Macko, czy też Mackiewicz, Polak, który pozostawił po sobie 24 miliony dolarów. Był on przedsiębiorcą naftowym i w ten sposób dorobił się tak wielkiego majątku.

* Zgon księcia Golicyna. W Cannes (połudn. Francja) zmarł na emigracji gen. ks. Piotr Golicyn, pochodzący ze znanej arystokratycznej rodziny rosyjskiej. W swoim czasie odgrywał on wybitną rolę przy dworze cesarskim.

Blok chłopski.

W łonie grup chłopskich, które wchodziły w skład centrolewu istnieje tendencja wytworzenia samodzielnego wspólnego klubu chłopskiego, który byłby wstępem do projektowanego zjednoczenia stronnictw ludowych. Zwolennikami tej koncepcji są przewodcy obecni tych stronnictw, zwłaszcza p. Dąbski.

Dzielnia lotnicza.

Samotny lot z Anglii do Japonii.

Według doniesień z Tokio lotniczka angielska Bruce wygładowała w Osaka, kończąc w ten sposób szczęśliwie pierwszy samotny lot z Anglii do Japonii. Pani Bruce zgotowali Japończycy niezwykle gorące przyjęcie.

Naśladowca mordercy z Düsseldorfu.

Frankfurt nad Menem żyje w ostatnim czasie pod wrażeniem przestępstw, popełnianych przez nieznanego naśladowcę mordercy z Düsseldorfu. O młode dziewczęta, jadące tramwajem, doznają ukłucia szpilką, która okazała się zabłądła. Kilka z nich leży w miejscowym szpitalu. Nieznany przestępca jest prawdopodobnie zboczeńcem.

Humor i satyra.

Z przyszłego Sejmu.

W nowym Sejmie mają być zabożone następujące dwa Związki:

T. T. W. (Towarzystwo Wzajemnego Wymysiania).

B. Z. S. G. (Bezpartyjny Związek Szybkiego Gębobicia).

Z czego wyniknie, iż cała Polska stanie się mębawem:

O. S. Z. (Ogólnem Stowarzyszeniem Żebraków).

Na wlecu.

— Za to, że pan nosi swój wtryma,

Powiem panu, żeś pan świniak!!!

— Świnia też stworzenie Boże,

Pan i świnia być nie może.

Krakowiaćka.

Ciesz się Sanacją,

Maś radosną mamkę,

Ze tak wiele głosów

Padło na Jedynek.

A posiom z Jedynt

To dodaje weny

I po mieście chodzą

Dumne suwereny.

Siedzi posół w Brześciu,

Chociaż go wybrali

I nie wie, jak długo

Będzie siedział dalej.

Czy dyjety posta

I wolność dostani

Czy też jeszcze dłużej

W Brześciu utrzyma

W Warszawie.

Policjant spotkał pijanego jegomościa, który się usadowił na ulicy Wiejskiej i nie mógł zrobić ani kroku dalej.

— Pamię, tu spać nie wolno!

— Niech się szanowna władza nie gniewa, ale

ja tu nie śpię, tylko czekam.

— Na co?

— Na otwarcie nowego Sejmu

Nasze dzieci.

— To dziwne z temi wyborami? Jedna partia zbiera się zaszczyć Polakom komunizm, druga socjalizm, trzecia serwilizm, czwarta poganimizm, piąta monarchizm, szósta regionalizm, siódma wandalizm, i nima ani jednej któraby zechciała zaszczyć nam patrijotyzm. („Mucha“).

Z POGRANICZA.

KRONIKA.

Wtorek, dnia 25 listopada 1930 r.

Katarzyny. P. M.

Wschód słońca o godz. 7.11. Zach. o godz. 15.35.
Wschód księżyca o godz. 12.33. Zach. o godz. 20.6.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej San domierko-Wielkopolskiej Hodołki Nasion w Antoninach. Poniedziałek, dnia 24. 11. g. 7 rano: Temperatura powietrza + 8,0, wiatr zachodni o prędkości 9 m/s, zachmurz. czk., ciśnienie atmosferyczne 744,3 wilgotność 88 procent. W ubiegłej dobie temperatura najwyższa + 11,5, najniższa - 3,6. Ilość opadu 10,1.

—o—

LESZNO.

1) Kalendarzyk terminowy (zebrania, zbiórki itd.)

Dziś (24. 11). Zw. Inwalidów Woj. R. P. Koło Leszno: nadzwyczajne zebranie o godz. 7.30 wiecz. w lokalu zebr. ul. Szkolna nr. 4. Sprawy ważne. O liczny udział prosi Zarząd.

Koło śpiewu „Chopin”: o godz. 8-mej lekcja śpiewu chóru mieszanego w Strzelnicy. Komplet konieczny. Dyrygent.

Stow. Młodych Polek: o godz. 8 robótka w Ognisku. O liczne przybycie prosi Zarząd.

Chór Kościelny: Lekcja śpiewu chóru męsk. o godz. 7.30, dla chóru mieszanego o godz. 8-mej w Domu Kat. Ze względu na ostatnią lekcję z orkiestrą uprasza się o komplet. Dyrygent.

Jutro (25. 11). Tow. św. Anny: zebranie miesięczne odbędzie się o godz. 8 wiecz. na sali Domu Kat. O liczny udział prosi Zarząd.

1) Zebranie Komitetu wykonawczego sejmicy Powstania Listopadowego odbędzie się dziś w poniedziałek o godz. 8-mej wieczorem w lokalu p. Łuskiego.

1) Przemysłowcy i rzemieślnicy Czeskiej! Planarne zebranie odbędzie się w poniedziałek, dnia 24. 11. o godz. 8 wieczorem w Hotelu Polskim. Na porządku obrad sprawa Funduszu Zapomogowego Związku Towarzystwa Przemysłowo-Rzemieślniczych w Poznaniu, która będzie referował syndyk Związku p. Piotrowski. Ze względu na ważność sprawy obecność wszystkich członków i żon pożądana. Goście mile widziani. Zarząd.

1) Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo. Zebranie odbędzie się we wtorek o godz. 5-tej w „Domu Katolickim”. O liczne przybycie prosi Rada Stowarzyszenia.

1) Przysposobienie Wojskowe Kobiet. Zbiórka. Aulca pozaszkolnego odbędzie się we wtorek, dnia 25. 11. o godz. 7-mej wieczorem w lokalu Komendy P. W. przy ul. Racławickiej.

1) Koło śpiewu „Dembuśki”. W poniedziałek, 24. 11. o godz. 8-mej wiecz. lekcja śpiewu chóru mieszanego w Hotelu Dworcowym. Przypomina się członkom, że Koło bierze czynny udział w sejmicy rocznicy Powstania Listopadowego. Dla tego komplet konieczny. Dyrygent.

1) Kurs gazownictwa drużyny ratowniczych Pol-Adiego Czerwonego Krzyża. Kurs drużyny ratowniczych rozpoczął się. Wykłady odbywają się dwa razy tygodniowo w poniedziałek i czwartek od godz. 8—10 wieczór w auli Powszechnej szkoły żeńskiej.

przy pl. Dr. Metziga. Uprasza się o punktualne uczeszczenie.

1) Miejska przychodnia przeciwgruźlica jest czynna we wtorki od godziny 3—4 popołudniu i w piątki od 8—9 rano. Przychodnia mieści się w szpitalu miejskim przy ul. Mińskiej.

1) Ze spisu. „Polonia I. — Sokół I. 2:0 (2:0). Przy niesprzyjającej pogodzie dość liczna publiczność pospieszyla na boisko Sokola aby zobaczyć zawody o puchar A B C powyższych drużyn. Sokół występuje w pełnym komplecie. Polonia natomiast z rezerwą bramkarza dobrej klasy jak i środkowego napastnika Poloni — Kwiatkowskiego asa drużyny. Pierwsza połowa gry należy bezapelacyjnie do Polonii, która pomimo niewykończenia technicznego i to z powodu błota i kałuży zdołała uzyskać dwie bramki przez dobrego Jankowiaka i Markowskiego. Sokół w pierwszej połowie nie istnieje na boisku. (Po przerwie twardziej Polonia dop. zecera). Słabe wypadki likwiduje dobrze grająca obrona. Druga połowa nie przynosi żadnych wyników, pomimo przychylnego silnego wiatru dla Sokola. Polonia w całej grze pokazała wyższość nad swym kolegą klasy A. (Wybijanie piłki na aut, przyp. zecera). Wynik meczu wskazuje na wysoki spadek formy lidera miejscowej klasy A. który w przyszłym roku chce utrzymać się w klasie tej musi dwoć nad sobą popracować. Polonia, która przez swe systematyczne treningi oraz wielką ambicję umiała uzyskać w b. r. zaszczytny tytuł mistrza klasy B w Okręgu Poznańskim a tem samem wejścia do kl. A, słusznie pretenduje do mistrza miasta Leszna. J. Ch.

1) Turulej zapasniczy w Klinie „Palace”. Dziś 24. b. m. walczy 3 pary: Kempa — Walter, Sam-Sandi — Walkiewicz, i poraz pierwszy mecz boksu angielskiego Maciejewski — Fräse.

—o—

ZABOROWO.

1) Koło śpiewu „Nowowiejski”. Jutro we wtorek o godz. 7.30 wiecz. punkt. lekcja śpiewu w szkole przy rynku, tamże odbędzie się po lekcji zebranie mies. Kola, na które się wszystkich członków czynnych i nieczynnych zaprasza. Cześć Pieśni! Zarząd.

RYDZYNA.

1) Spółzłone. W ubiegłym miesiącu Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo urządziło wiecór z przeróżnymi niespodziankami i t. d. Nastroj był bardzo miły. Gości pełna sala. Między in. zaszczyt na swą obecność p. minister i dyrektor p. Łopuszański, który wszędzie jest i wszędzie czyni dobrze. Prawdziwą ucztę duchową zgotowała nam p. Kubicowa, żona profesora, która recytacją z „Księgi Ubogich” wprowadziła słuchaczy w podziw. Gromkie oklaski i kwiaty były wyrazem entuzjazmu i podzięk. Wszystkim innym, którzy bądź uświetlili wiecór, — bądź ofiarę złożyli na ołtarzu miłosierdzia — składam w imieniu Towarzystwa i naszej „Biedy” serdeczne „Bóg zapłać!” Zofia Filisiewiczowa, prezesowa. — Przy tej sposobności apeluje do serc łitosliwych — pora zimowa nastąpiła — potrzeba naszym Biednym ciepłej odzieży. Wszelkie stare znoszone rzeczy, proszę oddawać w szafkę stare p. Skwarskiej, Drogerja, Rynek.

1) Polski Czerwony Krzyż. Szan. Panów Kierowników szkół powszechnych uprzejmie proszę na deszał spis członków i składki, miesięczne — oraz ofiary z dnia „Ociemniałego Żołnierza” do mnie wprost, lub do pani Skwarskiej, Drogerja, Rynek. Zofia Filisiewiczowa, wiceprzewod. na powiat leszczyński.

Edma była niezmiernie uszczęśliwiona, tem bardziej, że Grzegorz pozwolił, aby matka przepędzała u niej odcienie parę godzin.

Nadszedł czas, że Paula, aby przed nocą dostać się do Melun, musiała podjechać na stację kolei.

— Nie żegnajcie, kochana pieściłko, — rzekła, ściskając Edmę, — bo przyjadę tutaj jutro.

— A więc do jutra, — szepnęła młoda dziewczyna, — kochaj mnie, jak ja cię kocham.

Zamiast odpowiedzi, Paula uściśnęła znowu chora.

Na stacji w Melun zastała czekający na nią powóz.

— Przed paru godzinami przyniesiono depeszę do pani, — powiedział lokaj, podając kopertę.

Depesza, datowana z Nowego Jorku, pochodziła od Fabrycjusza. Donosił w niej o bliskim powrocie swoim.

— Tyle naraz szczęścia! — Pomyślała Paula.

— Pan Bóg nie opuścił mnie zatem zupełnie!

Poszła się pomodlić do pokoju brata a potem położyła się spać i zaraz prawie zasnęła. We śnie ukazywał jej się Fabrycjusz, kłęczący przed nią i całujący jej ręce, to znów Matyła Janceland, wymawiająca w swojej warjacji nazwisko zamordowanego brata.

Tegoż samego dnia inna depesza od Fabrycjusza nadeszła do Neuilly Saint James pod adresem Laureni, donosząca także o bliskim przyjeździe.

Intendent zacierał ręce z radości.

— Dom się ożywi i wszystkim nam raźniej będzie, — wykrzyknął i zaczął zaraz czyścić, sprzątać, porządkować, jak gdyby państwo mieli zaraz wieczorem, albo najajutrz rano przybyć.

Klaudjusz Marteau wybierał się do pani Tallandier z zapytaniem, czy odda mu do nauki swojego Piotrusia.

WIELKOPOLSKA.

1) Wrażenia. (Między buforami wagonów.) Przechodzący dwu wagonów towarowych zgnieciony został na śmierć w czasie pracy na dworcu we Wrszawie ślusarz kolejowy, Tomasz Koniczny. Taką śmierć poniosł na stacji kolejowej Ujazd robotnik Wiktoria Patulski.

1) Szamoty. (3 razy strzelał z brzoyną do portretu marsz. Piłsudskiego.) Komitet wyborczy B. B. W. R. w Szamotach zaistalował na domu w rynku iluminację z portretem marszałka Piłsudskiego w posrodku. Przy zdejmowaniu portretu okazało się, że ktoś w przystępie fanatyzmu politycznego znieczywił portret marszałka strzelając doń z broni małokalibrowej. Jeden pocisk utkwił w ramie portretu a drugi trafił w twarz marszałka. Wszędzie natychmiast dochodzenia wykryły sprawcę tego czynu w osobie 21-letniego Czesława Baka zamieszkałego w Szamotach. Przyznał się on, iż oddał 9 strzałów do portretu. Czesława Baka aresztowano wczoraj i odstawiono do dyspozycji prokuratora sądu okręgowego w Poznaniu.

POMORZE.

1) Toruń. (Rewizja w „Słowie Pomorskim”). Sobotni numer „Słowa Pomorskiego” został skonfiskowany. Konfiskata nastąpiła z powodu zamieszczenia listu do wyborców dr. Brassego z Lubawy, kandydata do Sejmu z listy narodowej nr. 4, w związku z jego aresztowaniem. Dr. Brasse został w piątek przed wyborami aresztowany i po tygodniu więzienia na mocy uchwały sądu apelacyjnego w Toruniu zwolniony, przyczem sąd apelacyjny orzekł, że nie było podstaw do aresztowania dr. Brassego. W skonfiskowanym liście dr. Brasse omawiał rzeczywiste przyczyny aresztowania. Do gmachu „Drukarni Toruńskiej”, w którym mieszczą się drukarnia i administracja „Słowa Pomorskiego”, przybyła policja. Po obstawieniu wszystkich wyjść dokonano rewizji w drukarni, gdzie szukano skonfiskowanego numeru. Następnie w redakcji, gdzie szczegółowo przejrano biurka niektórych redaktorów, poszukując głównie aktów, dotyczących działalności O. W. P. i Stronnictwa Narodowego. Dokonano również rewizji w mieszkaniu buchaltera „Drukarni Toruńskiej” p. Białego, gdzie zagladano nawet pod piórzynę; również zrewidowano piwnicę p. Białego. — Z redakcji zabrano książki kasowe O. W. P. ze spisu członków, różne biuletyny, oraz okólniki.

1) Grudziądz. (Echa sensacyjnej ucieczki szpiega.) W związku z ucieczką z domu karnego w Grudziądzu niejakiego Stan. Rynkowskiego, odsiadującego tam karę za szpiegostwo na rzecz Litwy, podają następujące szczegóły: Rynkowski przy pomocy buchaltera więzienia karnego Alfonsa Romanowskiego, opuścił z nim razem więzienie w godzinach porannych i udał się do miasta, gdzie wynajmął taksówkę, udając się w kierunku Nowe — Starogard. Przy kupowaniu benzyny w Starogardzie szpieg zauważył w portfelu Romanowskiego grubą pilkę banknotów. Ze Starogardu udał się zbłądził przez Koscierzynę do Gdańska, gdzie zatrzymali się przed konsulem sowieckim. Po zaplaceniu szpiegowi za przewóz 200 zł udał się do gmachu konsulatu, gdzie prawdopodobnie otrzymali paszporty zagraniczne. — Rynkowski b. oficer polski, pochodzi z Kieja; miał on karę odsiadywać w więzieniu do 1934 r. za szpiegostwo. Romanowski pracował poprzednio przez dłuższy czas jako buchalter w Pom. Zakł. Ceram.

Eks-marynarz postanowił trzymać się u Fabrycjusza Leclère, dopóki nowy jakiś dowód, ostatecznie przekonujący nie zmusi go do działania.

— Nieraz — mówił sobie, — było już tak, że niewinnego zupełnie człowieka posadzono nieustannie. Może pan Fabrycjusz zgubił swój rewolwer, może go ukradziono, może ja źle zrozumiałem znaczenie biletu, w którym jest wzmianka o ceku Fryderyka Baltusa i o tem P. i R. Trzeba będzie jeszcze trochę poczekać.

XLI

Najajutrz po dniu, w którym Grzegorz objął w posiadanie dom zdrowia, Paula Baltus wcześniej wyjechała z Melun i przybyła do Auteuil. Myślała przepędzić tutaj ze dwa tygodnie i zamieszkała w pokoiku obok Edmy.

Panna Delarivière, widząc ziszczoną swoje marzenia — Grzegorz znajdował się przy niej — dogląda matkę i wyleczy ją napewno — nabrała odwagi i nadziei, ale osłabienie się nie zmniejszało.

Młody doktor zajął się kuracją Joanny, a również się ona w zupełności od kuracji, prowadzonej przez Rittnera.

Edma bardzo go niepokoiła. Różnorodne wzruszenia, jakich doświadczała od czasu wyjścia z pensjonatu Saint-Maude, aż do dnia dzisiejszego, szybko się rozwinięły i spowodowały ubytek krwi, nazywany anemią. Chociaż choroba uczyniła znaczne postępy, Grzegorz obiecywał sobie zwalczać ją energicznie.

— Kochany doktorze, — spytała Paula, wysiedając z powozu, — cóż ci się stało dzisiaj?

— Dlaczego mnie pani pyta o to?

— Wczoraj zdawało się pan taki wesoły, boleśna przeszłość nie istniała dla ciebie. Dzisiaj wyglądasz smutno, straciłeś energię, jesteś jakby zmęczony.

Lekarz Oblakanych

PRZECIEKAD Z FRANCUSKIEGO.

163)

(Ciąg dalszy).

— Pamietaj pan o pani Delarivière.
— Sama ją natychmiast poprowadzę do pawilonu panny Edmy, do mieszkania, jakie obok córki jej zajmuje.

— Idź pan zaraz, nie trać ani chwili czasu. Później dokonamy pan odwiedzin, przerwanych okolicznościami tak niespodziewanymi.

Doktor Schultz oddał się.

Rittner odzyskał zwykłą pewność siebie, ale atmosfera domu w Auteuil stawała mu się nie do zniesienia. Gdyby nie obawa zdradzenia się, byłby uciekł natychmiast.

Weszli do sali jadalnej. Grzegorz zmienił się do niepoznania. Gdy nadzieja wróciła mu do duszy, czarne chmury oblegające go od dnia kilku, zeszły z czoła, uśmiech powrócił na usta.

Rozmowa przy stole toczyła się naturalnie o Joannę i Edmę. Rittner opowiadał w jaki sposób bankierówna dostawała się do zakładu, aby była razem z matką! Opowiadał także o usiłowanej ucieczce, o której czytelnicy nasi już wiedzą.

Okolo trzeciej kazał sprowadzić powóz i zaparkować swoje bagaże, z wyjątkiem skózanego woreczka, z którym się nie rozłączał.

Pozegnał się z Paulą i Grzegorzem, uściśnął rękę Schultzowi, wsłodził i odjechał z ogromnym majątkiem i nadzieją zakrąglenia go jeszcze w przyszłości.

Panna Baltus i Grzegorz zaraz potem powrócili do Edmy.

Pani Delarivière, jak już powiedzieliśmy została pomieszczona w apartamencie obok córki.

ŚLĄSK.

s) Katowice. (Skazanie szpiega.) W Sądzie Ogręgowym w Katowicach toczyła się rozprawa przeciwko Robertowi Oleschowi, b. dozorca hutnictwa „Pecelona” o zbrodnicze szpiegostwo. Skazano go na 6 miesięcy więzienia.

s) Cieszyn. (Połowanie reprezentacyjne.) W tym tygodniu przewidziane jest połowanie reprezentacyjne w dobrach Komory Cieszyńskiej w nowowbudowanej rezydencji prezydenta koło Wisły na Śląsku. Czynione są odpowiednie przygotowania.

BYŁA KONGRESÓWKA.

b) Łódź. (Galopem pod koła parowozu.) W pobliżu Tomaszowa zdał bryczkę zaprzężoną w czwórke koni 32-letni ekonom Jan Piechota. W odległości ok. 100 metrów od przejazdu kolejowego Piechota usłyszał sapanie parowozu. Ekonom., podchmielawszy sobie uprzednio w karczmie, zamiast zatrzymać konie zaciął czwórke i ruszył galopem w stronę przejazdu, chcąc prześcignąć pociąg. Konie i parowóz znalazły się jednocześnie na przejeździe. Wóz został rozbity w druzgocinę, konie po zabijane. Po zatrzymaniu pociągu personel kolejowy po dłuższych poszukiwaniach znalazł odrzucone przez pociąg zwłoki Piechoty.

MAŁOPOLSKA.

mp) Kraków. (Rewizje i aresztowania.) W Bielsku na Śląsku przeprowadzono rewizję u redaktora Zajacka, która trwała pół dnia. Policja w Bielsku aresztowała Zielińskiego z Krakowa i Borowego z Nowego Targu, którzy przyjechali do prowadzenia akcji wyborczej z ramienia listy nr. 4.

mp) Lwów. (Wykrycie wielkiej afery przemysłowej.) Prasa donosi o wykryciu w Śniatynie wielkiej afery w związku z importem winogron rumuńskich do Polski. Mianowicie przedstawiciel śniatyńskiego pewnej firmy transportowej sprowadził dla jednego z hurtowników lwowskich na podstawie zezwolenia Min. Handlu większą partię winogron. Za zezwolenie to, które jest nie pożywalne i opiewało na inną firmę, pobrał on od hurtownika większą sumę pieniędzy. Pośrednika owego odstawiono do więzienia sądu karnego we Lwowie.

mp) Lwów. (Straszna lekomyślność.) Donoszą z Rzeszowa, że właściciel autobusu, Stanisław Golem, wraz z soferem oraz jego pomocnikiem zjechał do garażu i tam postanowił w zamkniętym autobusie przenoctować. Ponieważ było zimno, sofer puścił motor w ruch, celem ogrzania autobusu, poczem wszyscy zasnęli. Ulatniający się gaz benzynowy wypełnił wnętrze garażu, tak, że wszyscy śpiący ulegli zatruciu. Rano znaleziono Golema bez życia, zaś sofera i jego pomocnika nieprzytomnych odwieziono do szpitala.

KRESY WSCHODNIE.

kw) Wilno. (Niefortunna wyprawa do „raju“.) Na odcinku granicznym Borkowszczyzna w pobliżu osady Mohilanki patrol K. O. P. zatrzymał dwu chłopów, którzy usiłowali nielegalnie dostać się do Rosji sowieckiej. Zatrzymanymi okazali się 15-letni Marian Załuga i 18-letni Jan Darowski z Warszawy. Chłopcy ci, namówieni przez agitatorów komunistycznych, zapragnęli zwiedzić Rosję sowiecką. Oba zbierawców skierowano do Warszawy.

— Zniechęconym mnie, ale zmartwionym jestem roczę. — odrzekł Grzegorz.

— Z jakiego powodu?

— Dużo się zastanawiałem i bardzo jestem zaniepokojony.

— Z powodu Edmy?

— Właśnie. Biedne dziecię tyle wycierpiało. Słyszałaś pani, mój poprzednik zapewniał nas, że jest zdrowa, a nie myślałam, że przesadzał wcale.

— Wielki Boże! co pan mówi?

— Niestety! prawdę szczerą.

— Czy jest jakie niebezpieczeństwo?

— Lada moment przyjdzie może.

— Jednakże wyleczysz pan Edmę?

— Może przy pomocy Bożej, moje starania poświęcenie przyjdą z pomocą nauce.

— Pan Bóg ci dopomoże, doktorze. Edma musi żyć, aby być szczęśliwą.

— Grzegorz uścił rękę panny Baltus, która odezwała się po chwili.

— A pani Delarivière? Cóż pan o niej sądzi?

— Czy się stan jej pogorszył?

— Przeciwnie. Pani Joanna, przy kuracji, jaką dziś rozpocząłem, a która ją wzmacniać będzie, niezadługo potrafi wytrzymać próbę stanowczego doświadczenia, jakiego postanowiłem spróbować. Jeżeli sławny mój profesor doktor V... podzieli moje zdanie a tak sądzę... tak się spodziewam...

— To wszystko będzie dobrze. Czy masz pan jeszcze jaką przyczynę zmartwienia?

— Mam jeszcze jedno.

— Czy mogę pana zapytać o nią?

— Ta biedna panna Jancelyn, którą tu przeprowadzono przed trzema dniami, a która w swoim napadzie wymówiła przed nami onegdaj nazwisko brata pani.

— Matylda?

— Tak.

P) Zjazd rolniczy. W Poznaniu obradował zjazd prezesów i dyrektorów izb rolniczych Rzeczypospolitej pod przewodnictwem dr. Chosińskiego, przy udziale przedstawicieli izb pomorskiej, śląskiej, i warszawskiej oraz delegata ministerstwa, dyrektora Miklaszewskiego. Przedmiotem obrad były sprawy organizacyjne oraz projekt zwołania międzynarodowego zjazdu izb rolniczych.

P) Kurs przeciwalkoholowy dla wychowawców młodzieży odbędzie się w Poznaniu w dniach 24, 25 i 26 listopada w sali kisierni św. Wojciecha od godz. 19.30 do 21. Program kursu jest następujący: 24 listopada: a) Uwagi o idealnym pedagogicznym dobie dzisiejszej — prof. dr. Jaxa-Bykowska, b) Alkoholizm nowoczesny i jego przyczyny — prof. dr. Dobrowolski. 25. bm.: a) Znaczenie abstynencji w wychow-

Z Poznania.

waniu młodzieży — prof. dr. Kostrzewski, b) Złota księga i Kółka abstynenckie — prof. dr. Wodziecko. 26. b. m.: a) Alkoholizm a życie gospodarcze — dr. Niesiołowski, b) Nauczyciel jako apostoł wstrzeźliwości — dr. Posadzy.

P) Z teatrów poznańskich. Teatr Wielki: 24. 11. „Orlow”. 25. 11. „Cavalleria rusticana” i „Pajace”. 26. 11. „Orlow”. — Teatr Polski: 24. 11. „Przeprowadzka”. 25. 11. „Król Jan Sobieski”. (Ceny zmniejszone). 26. 11. „Przeprowadzka”. — Teatr Nowy: 24. 11. „Nerwowa awantura”. — Teatr Popularny: 24. 11. „Wierna kochanka”. 25. 11. „Wierna kochanka”. 26. 11. godz. 8.30 wiecz. „Wierna kochanka” (przedstawienie zakupione dla wojska).

Z Warszawy.

W) Tylko 5 Niemców wchodzi do sejmu polski. Do obecnego nowego Sejmu weszła znikoma ilość posłów niemieckich, bo tylko 5-ciu. Są to posłowie Nannmann (Szamotuły), Graebe (Bydgoszcz), i 3 ze Śląska: mianowicie: Jankowski, Rozumek i Franz.

W) Sprzedawca kolumny Zygmunta przed sądem. Sędzia śledczy II rewiru wykaźca obecnie śledztwo w sprawie głośnego oszusta Adolfa Cyjny, który popełnił wiele malwersacji na terenie Warszawy. Jak wiadomo, Cyjny rozebrał i sprzedał na smele szynny linij kolejkę do Młocin. Poza tem zarzuca mu jest cały szereg „franzakcji”, jak sprządał kolumny króla Zygmunta, lub wagonów tramwajowych nawnym chłopom przybywającym do sto-

licy. Proces niezwykłego oszusta znajdzie się wkrótce na wokednie Sądu okręgowego.

W) Trzykrotna konfiskata. Sobotni numer „Robotnika” uległ trzykrotnej konfiskacie.

W) Ceny ryb w tygodniu ubiegłym. Ceny ryb w tygodniu ubiegłym kształtowały się za 1 kg. w złotych następująco: hurt.: karpie żywe 3.10; detal.: karpie żywe 3.50—3.60, śnięte 2.50, lin żywy 4, śnięty 3. karpie żywe 4—5, śnięte 3, łosoś 12—13, węgorz 6—7, sandacz mrożony 3.50—4, szczupak śnięty 4—5, leszcz 3, sum krajany 5, sielawy 3—4, średnica 1.60—2, drobnica 0.80—1.00. Tendencja słaba, dowozy wstrzymujące.

Z CAŁEJ POLSKI.

() Przeszło 103.000 chorych na grype. Jak obliczają lekarze stołeczni epidemia grypy przybrała w Warszawie takie wielkie rozmiary, że chorych jest 50 000 osób. Epidemia grypy w Łodzi nie tylko nie słabnie, lecz z każdym dniem jeszcze się wzmacnia. Ilość chorych na grype wynosi co najmniej 50 do 60 tysięcy. Lekarze kasowi i prywatni są przeciążeni pracą, apteki przyrządzają dziennie po 1000 leków przeciwgrypowych. Epidemia spowodowała wiele komplikacji w życiu miasta. W wielu biurach i przedsiębiorstwach choruje połowa pracowników, wielu urzędników, lekarzy Kasy Chorych również zachorowało. Chorzy na grype są również komisarz Kasy inż. Łopuszański i naczelnik lekarz dr. Bogusławski. Zdaniem lekarzy likwidacja epidemii należy się spodziewać w przeciągu 10 do 14 dni.

() Zabawne pretensje b. posła. Z Warszawy donoszą, że b. poseł Krempa, włościanin z Małopolski zachodniej, który od r. 1895 posłował do parlamentu wiedeńskiego a potem do wszystkich Sejmów polskich i dopiero teraz nie został wybrany, tak się tem zasmucił, że wnioskował do Prezydenta Rzplitej o przyznanie mu emerytury. W podaniu tem, b. poseł Krempa powołuje się na swą 35-letnią pracę parlamentarną, oraz na to, że był zwolennikiem Piłsudskiego i przy ostatnich wyborach agitował za listą nr. 1. Wiadomości o podaniu Krempy wywołała w kręgach politycznych żywą wesołość.

() Niezwykłe zjawisko atmosferyczne. Onegdaj nad ranem w okolicach Wołkowyska miało miejsce niezwykle zjawisko atmosferyczne. Około godz. 5 rano, gdy termometr wskazywał pięć stopni Reamura poniżej zera zaczął padać ulewny deszcz. Ulewa ta z każdą minutą przybierała na sile. Wskutek silnego mrozu, spadła na ziemię woda deszczowa za-

marzała natychmiast. Drogi i ulice pokryły się lodem, wskutek czego komunikacja stała się bardzo utrudniona. Na drutach telegraficznych i telefonicznych potworzyły się ciężkie sopły lodowe, które ciężarem swym pożywały w wielu miejscach przewody, komunikacji międzyliniowej. Ulewie towarzyszyła gwałtowna wichura, przechodząca miejscami w huragan. Wiele słupów telegraficznych zostało obalonych.

Ze sportu.

Piłka nożna.

O mistrzostwo Ligi:

Warta — Warszawianka 0:4.

Ruch — Ł. T. S. G. 3:2.

Cracovia — Czarni 2:1.

O wejście do Ligi:

Legia — Lechia 0:3.

A. K. S. — 82 p. p. 7:3.

Program międzynarodowych zawodów lekkoatletycznych w Polsce.

Spotkania międzynarodowej reprezentacji lekkoatletycznej na rok 1931 przedstawiają się następująco:

Panie: 26 lipca Austria — Polska w Wiedniu,

9 sierpnia Włochy — Polska w Krakowskiej Hucie,

30 sierpnia Czechosłowacja — Polska w Pradze,

13 września Szwecja — Polska w Sztokholmie.

Panowie: 28 i 29 kwietnia trójmecz państw bałtyckich w Wilnie, 4 i 5 lipca Belgia — Polska w Antwerpii, 1 i 2 sierpnia Węgry — Polska w Poznaniu, 15 i 16 sierpnia Włochy — Polska w Warszawie, 5 i 6 września Czechosłowacja — Polska w Krakowie, 3 i 4 października Rumunia — Polska w Bukareszcie.

— Czy przedko wraca?

— Tak — odrzekła rumieniejąc się trochę panna Baltus. — Otrzymałam wczoraj wieczór depeszę od pana Fabrycjusza Leclère. Donosi mi, że razem z wujem wsiadł na okręt, wracający do Francji. Pan Delarivière w swojej żonie widzi całe swoje szczęście, całą nadzieję. Gdybyś mi ją pan oddał zarową, niechybnie panu nie odmówił. W swojej wdzięczności otworzyłby ci ramiona i nazwał synem swoim.

Grzegorz miał odpowiedzieć, gdy jeden z urzędników zakładu przyniósł mu kartę wizytową.

— Ten pan czeka w salonie — powiedział.

— Nie przeszkadzam — odezwała się Paula — pójdę do Edmy.

Doktor spojrzął na kartę.

— Ah! — wykrzyknął — to on!...

— Kto? — spytała panna Baltus.

— Wicehrabia de Langenois.

— Idź poproś go doktorze... bo może od pana de Langenois dowiemy się czegoś.

1 Paula udała się do apartamentu Edmy, Grzegorz Vernier do salonu.

Gdy wszedł, gość podniósł się z krzesła. Obaj skłonili się sobie.

— Panie — odezwał się przybyły — jestem wicehrabią de Langenois. Czy z panem dyrektorem Rattnerem przyjemność mam mówić?

— Nie, panie, ale z jego następcą... Jestem doktorem Vernier i od wczoraj stanąłem na czele tego zakładu.

Wicehrabia skłonił się powtórnie.

— Przychodzę, proszę pana dowiedzieć się o osobę bardzo mi drogą...

— O pannę Matyldę Jancelyn?

— Tak... Czy nie polepszyło się tej nieszczęśliwej?

Wskutek energicznych środków jest małe, zmiana na korzyść.

— Czy może pan zapytać o nią?

— Ta biedna panna Jancelyn, którą tu przeprowadzono przed trzema dniami, a która w swoim napadzie wymówiła przed nami onegdaj nazwisko brata pani.

— Matylda?

— Tak.

— Żywo mnie ona również zajmuje, — zawołała Paula. — Myślałam, że Fryderyk znał się kiedyś z tą kobietą i przetruciałam dziś rano wszystkie jego papiery, przejrzałam wszystkie listy biednego brata w nadziei, że uda mi się odnaleźć choć jedno słowo, mające naprowadzić mnie na domysły jaka.

— I nie się pani nie dowiedziała jednakże?

— Nie, nie znalazłam żadnej wzmianki, żadnej wskazówki. Ale to niczego nie dowodzi. To jest coś niezmiernie dziwnego, oś doprawdy niewytłumaczono, ażeby Matylda Jancelyn, która zawarowała w kilka miesięcy po morderstwie, wspominała nazwisko mojego brata i przytaczała historię, która się zgadza zupełnie z historią, wymienioną na czeku, oddanym memu bratu na kilka godzin przed śmiercią, na czeku, który mi został ukradziony po śmierci.

— Rzeczywiście, to wydaje się niewytłumaczono, ale może wicehrabia Langenois będzie w możności rozwiązać nam tę zagadkę.

— A czy już był?

— Nie, ale czy prędzej czy później przyjdzie tu niezawodnie.

— Czy widziałas pan dzisiaj Matyldę?

— Byłem u niej rano.

— Czy wydaje się spokojniejszą?

— Tak, ale to spokojność bardzo względny. Napady zapewne nie będą tak częste, ale powtarzać się będą na pewno i chora nie będzie uleczalna.

— Czy pisałas pan do doktora V..., tak jak miałeś zamiar?

— Napisałem do niego przed godziną z zawiadomieniem o nabyciu domu zdrowia i sam dziś jeszcze pojedę do niego dla przekonania się, czy, jak mi obiecał, zajmuje się moją sprawą.

mój przyjacielu, o szczęściu pana Delarivière, jeżeliby

— Niechże się spieszy. Bo wyobraź sobie tylko, za przyczajdem zastał Joannę przy zdrowych zmysłach!

OGÓLNE WIADOMOŚCI.

b) Leczenie chorych dozwolone będzie tylko dypl. lekarzom. Sekcja administracyjna państwowej rady zdrowia zajmie się ważnym projektem ustawy o praktyce lekarskiej na terenie Rzeszy. Departament służby zdrowia w opracowywanych projektach ustawy o praktyce lekarskiej położył szczególny nacisk na zwalczanie nielegalnych sposobów leczenia przez znachorów, „naturalistów” itp. szarlatanów. W b. zaborze pruskim znachorstwo na podstawie starych jeszcze przepisów dozwolone było po zarejestrowaniu. Obecnie jednak na terenie całego państwa polskiego leczenie dozwolone będzie wyłącznie dyplomowanym lekarzom, należącym do Izby lekarskiej.

c) Nowelizacja ustawy akcyjnej. Warszawska Izba Przemysłowo-Handlowa, jako izba zarządzająca Związku Izb, przedłożyła ministrowi przemysłu i handlu memoriał, w sprawie nowelizacji ustawy akcyjnej. Postulat ten pozostaje w związku z wyznaczonym na 1 stycznia 1931 r. terminem wprowadzenia przez wszystkie istniejące w Polsce spółki akcyjne zmian statutowych, przewidzianych nową ustawą akcyjną z r. 1928. Ostatnio spółki akcyjne zwołują zgromadzenia akcjonariuszów, celem uchwalenia niezbędnych zmian, tem bardziej, że Bank Polski zapowiedział cofnięcie kredytów tym spółkom akcyjnym, które w przepisowym terminie nie wprowadzą zmian zgodnie z wymaganiami nowej ustawy. Okazało się, jednak, że nowa ustawa posiada pewne braki, a szczególnie oddziaływała krępująco na dopływ kapitałów zagranicznych do naszego przemysłu. — Jak się dowiadujemy, starania sfer przemysłowych, o nowelizację ustawy akcyjnej uwięzione zostaną pomysłem rezultatem i ustawa ta będzie nowelizowana drogą dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej.

d) Dekret w sprawie ustawy górniczej. W niedługim czasie ukaże się dekret Prezydenta, normujący ustawę górniczą. Dotychczas obowiązywało u nas 7 rodzajów prawa górniczego, zależnie od dzielnicy.

e) Stałe konferencje naczelników urzędów skarbowych ze starostami. Na odbytym ostatnio zjeździe prezesów izb skarbowych w Wilnie zapadła uchwała, na podstawie której kierownicy wszystkich urzędów skarbowych, podatków i opłat skarbowych, na terenie całej Polski powinni nie później, jak na 5 dni przed końcem każdego miesiąca odbywać osobiste specjalne konferencje z właściwym starostą, na których układają mają plan egzekucji podatku gruntowego przez urzędy gminne; przy tej sposobności omawiane być mają jednocześnie wszelkie aktualne sprawy danego urzędu skarbowego. Uchwała ta stanowi poważny krok naprzód w kierunku wytworzenia ścisłej współpracy władz administracji ogólnej z władzami resortów niezespolonych. Ministerstwo spraw wewnętrznych wydało w tej sprawie specjalny okólnik do wojewodów, polecając wprowadzenie wszędzie tego rodzaju konferencji.

f) Dekrety. W najbliższym czasie ukażą się dekrety Prezydenta o ustawie górniczej o bezpieczeństwie statków morskich i rozbudowie Gdyni.

W każdym domu polskim

na całym Pograniczu winien znajdować się „Głos”, narodowy, katolicki, bezpartyjny, organ dla wszystkich stanów, który przeciwstawia się w sposób zdecydowany i systematyczny obcym naciałościom i idym prądom współczesnym, walcząc o moralne, fizyczne i gospodarcze odrodzenie.

Z SZEROKIEGO ŚWIATA.

1) Język łaciński ma być językiem międzynarodowym. W kołach najbardziej zbliżonych do Papieża, z zadowoleniem podkreśla się kampanję, rozpoczętą przez niektóre dzienniki cudzoziemskie i włoskie, celem traktowania języka łacińskiego jako międzynarodowego i uniwersalnego. Jest to w gruncie rzeczy pogląd, wyrażony kilkakrotnie przez Ojca św., który zreformował nauczanie łaciny w seminarjach, kładąc nacisk na zaznajomienie się seminarzystów z literaturą klasyczną łacińską i na rozszerzenie znajomości języka, który jest od wieków językiem Kościoła Katolickiego.

2) Lekarze „odmładzający” nie mają pacjentów. Znany berliński lekarz dr. Schmidt, którego specjalnością lekarską było przeprowadzanie operacji „odmładzających” popełnił zamach samobójczy odbierając sobie życie kulą rewolweru. Powody samobójstwa nie zostały do tej pory wyjaśnione. Niemniej utrzymuje się przekonanie, że szukać ich należy w materialnych trudnościach denata, którego praktyka jako lekarza „odmładzającego” była coraz gorzej. Coraz mniej zgłaszało się pacjentów — amatorów operacji odmładzających, nie przynosiły też one lekarzowi w ostatnich czasach prawie żadnych dochodów. Ponadto pewien amerykański lekarz, który przez dłuższy czas wspierał finansowo dra Schmidta, wyjechał niebawem zupełnie z Berlina, pozostawiając swego berlińskiego kolegę bez środków do życia.

3) Sowietka wyprawa naukowa zaginęła w pułtynie. Moskiewski dziennik „Prawda” otrzymał telegram z Irkucka że ekspedycja naukowa wschodnio-syberyjska do rejonów Wilmia (na wschód od jeziora Bajkalskiego) zaginęła i od końca września niema od niej wiadomości. Sowietka koka naukowca przypuszczają, że wskutek nagłych mrozów ekspedycja została odcięta na dalekiej północy i prawdopodobnie zaginęła. Wszelkie próby nawiązania kontaktu w ciągu października do chwili obecnej szczyły na niczym.

Różne sprawy gospodarcze.

GIEŁDA

g) Dziś dn. 24. 11. 30 r. kursy walut są następujące	
Dolar amerykański	1 8 875-85
Funt angielski	1 48.16,75
Frank francuski	100 34.91,5
„ szwajcarski	100 172,21
Marka niemiecka	100 21:81
Gulden wiedeński	100 172.62

g) Władze podatkowe przeciw modernizacji buchalterji. Interpretując ustawę o państwowym podatku przemysłowym w sposób swoisty, władze podatkowe, często z powodów zupełnie błahych, odrzucają księgi, kwestionując ich prawidłowość. Władze skarbowe ciągle jeszcze uważają za prawidłowo prowadzone tylko księgi handlowe, które odpowiadają ściśle przepisom przestarzałego kodeksu handlowego Napoleona, nie licząc się z tem, że w latach ostatnich w całym szeregu przedsiębiorstw wprowadzone zostały nowoczesne zasady buchalterji. Stojąc na gruncie przepisów kodeksu handlowego z r. 1801, władze skarbowe domagają się naprzykład prowadzenia księgi inwentarza, mimo to, że księga ta w przedsiębiorstwie prowadzonym nowoczesnie jest wogóle niepotrzebna, gdyż inwentarz w całości zostaje uwidoczniony w dzienniku w bilansie otwarcia.

Obroty norweskiego monopolu zbożowego. Jak wynika ze sprawozdania państwowego monopolu zbożowego za rok 1929-30, obroty monopolu dały sumę 79 milj. kor. Import pszenicy wynosił 108 tys. tonn, żyta 174 tys., jęczmienia 23 tys., owsa 5.300 tonn, kaszy pszennej 59 tys., kaszy jęczmiennej 2.200 tonn. Niezależnie od tych ilości monopol zakupił ca 25 tys. tonn zbóż krajowych. Z transakcyj, zawartych w ubiegłym roku budżetowym z dostawą na bieżący sezon pozostało jeszcze zakontraktowanych ca 18.500 tonn żyta, w czem 12 tys. t. rosyjskiego, 4 tys. t. polskiego i ca 2.500 tonn niemieckiego. Ponadto zakontraktowano dostawy pszenicy w ilości ca 5 tys. tonn, maki pszennej 5.800 t. i jęczmienia 3 tys. tonn.

g) Związek banków woj. śląskiego. uchwałił że banki, zrzeszone w związku, będą przyjmować do dyskonta weksle, z terminem nie przekraczającym 3 miesięcy.

g) Rzeźnia w Gdyni. W magistracie m. Gdyni odbyła się konferencja w sprawie budowy rzeźni eksportowej i drobiowej z udziałem delegatów min. przemysłu i handlu.

g) Prace nad organizacją rynku żelaznego. W ub. tygodniu odbyło się w Katowicach wspólne posiedzenie rady Centrali Hurtowników Żelaza i Syndykatu Polskich Hut Żelaznych, na którym ustalono granicę między rejonami centralnym a katowickim i powzięto doniesienie uchwały, dotyczące ujednolicenia kalkulacji cen składowych we wszystkich rejonach, w szczególności zaś w miejscowościach granicznych między rejonami. Powzięto ponadto zasadniczą uchwałę, że sposób obliczania cen żelaza formowego i betonowego winien być ujednolicony dla całego obszaru państwa polskiego wraz z w. m. Gdańskiem.

g) Zbyteczny import towarów z zagranicy. Pomimo stałej propagandy samowystarczalności gospodarczej, w ciągu pierwszych ośmiu miesięcy sprawozdano do Polski zupełnie zbędne z zagranicy towary, jakie produkowane są również w kraju, na ogólną sumę 310.485.000 złotych. W okresie tym sprawozdano mianowicie wyrobów włókienniczych i jedwabi na sumę 72.212.000 zł., odzieży, konfekcji i galanterji 17.800.000, skór wyprawionych i obuwia 54.396.000, kaloszy, wyrobów gumowych i papieru 63.038.000, perfum, kosmetyków, leków 16.844.000, win 4.500.000, zboża, maki, kasz 33.940.000, oraz smalcu i tłuszczów roślinnych — 47.750.000 zł.

Program „Radja Poznańskiego”

Wtorek 25 listopada.

7.00 Zegar z wieży ratuszowej, gimn. poranna. 15. Gazeta poranna R. P. 13.00 Sygnał czasu. 13.05 Koncert gram. 14.00 Komunikat Pata. 14.15 Komunikat gosp. roln. 15.00 Sejmik Związku Spółdzielni Zarobkowych i Gosp. w Poznaniu. 18.30 Interludium gramofonowe. 18.45 Dodatek do gazety porannej R. P. 19.50 Transmisja z Teatru Wielkiego w Poznaniu: Mascagni: „Cavaleria Rusticana” i Leon Cavallo: „Pajace”. 22.45 Sygnał czasu. 23.00 Muzyka taneczna.

Program „Radja Warszawskiego”.

Wtorek 25 listopada.

11.40 Przegląd prasy krajowej (PAT). 11.58 Sygnał czasu. 12.10 Muzyka gram. 13.10 Komunikat meteor. 13.25 Przerwa. 15.00 Komunikat gosp. 15.20 Przerwa. 15.35 „Chwilka lotnicza” 15.50 Odczyt rządowy. 16.15 Muzyka gram. 17.15 Światowe rynki zbożowe. 17.45 Popularny koncert symfoniczny. 18.45 Rozmaitości. 19.10 Giełda roln. 19.25 Muzyka gram. 19.35 Prasowy dziennik radiowy. 19.50 Opera z Poznania.

g) Kantory wymiany dla reemigrantów z Niemiec. Na czas powrotu z Niemiec do Polski sezonowych robotników rolnych t. j. na okres miesięcy jesiennych i zimowych, utworzone zostały przez bank „Polska Kasa Opieki” kantory wymiany pieniędzy w miejscowościach Drawski Młyn, Sośnie i Praszka. W kantorach tych robotnicy polscy mogą natychmiast po przejściu granicy wymienić przywożone oszczędności według kursu giełdowego.

g) Konferencja w min. przemysłu i handlu. W dniu 18 bm. odbyła się w ministerstwie przemysłu i handlu pod przewodnictwem dyrektora departamentu inż. Juliana Dąbrowskiego konferencja przedstawiła izb przemysłowo-handlowych i izb rzemieślniczych. w sprawie funduszu izb rzemieślniczych. — Z obu stron zgłoszono szereg wniosków, które rozpatrzone będą przez ministerstwo przemysłu i handlu. W dyskusji zabierali głos pp. b. min. Cz. Klarner, Uland, Mianowski, Pieniążkiewicz, Piekarski i inni.

g) Bilans handlowy Niemiec w październiku br. W październiku br. wywieziono z Niemiec towarów za 1011.6 milj. marek (bez dostaw reparacyjnych, które wynoszą 61.4 milj.), przywieziono zaś do Rzeszy Niemieckiej za 833.6 milj. Saldo dodatnie bilansu handlowego za miesiąc ubiegły wynosiło przeto 178 milj. mk., a jeśli weźmie się pod uwagę dostawy reparacyjne, za które Niemcy nie otrzymują gotówki, to nadwyżka eksportu nad importem wynosi w ub. miesiącu 239.4 milj. mk. — W porównaniu z wrześniem wywóz zwiększył się o 97 milj. mk., a wywóz o 72 milj. marek.

g) Wielki bazar polski w Londynie. W pierwszych dniach grudnia br. otwarty zostanie w Londynie wielki bazar polski, mający na celu propagandę polskiej wytwórczości, kultury i turystyki. Szereg firm polskich wysłało już na bazar swe eksponaty, oraz cenniki i warunki zbytu, w przewidywanym ewentualnych zamówień. Widoki powodzenia na bazarze mają polskie płyty gramofonowe z motywami ludowymi, oraz wyjątkami z polskich oper, obrazy, polskie i nuty polskich utworów muzycznych. Aby zapewnić bazarowi jak największą liczbę zwiedzających, ustalono, że wejście na bazar będzie bezpłatne. Zgłoszenia należy kierować pod adresem: Polish Bazaar, 2. Devonshire Street, Islington, London 1

g) Szyny kolejowe 60-metrowej długości. Szyn o takiej długości wprowadza na niektórych liniach kolejowych tytułem próby zarząd kolei niemieckich Poczynione przedtem próby z szynami 30-metrowej długości wykazywały, iż szyny te ulegają w znacznie mniejszym stopniu wahaniom temperatury, a odstępy między nimi przy spójnieniach mogą być mniejsze, niż przy używanych dotąd szynach 15-metrowych. Doświadczeniami kolei niemieckich zainteresowały się i inne koleje, m. in. holenderskie, albowiem długość szyn wpływa dodatnio na wytrzymałość toru, równość biegu pociągu i zwiększenie szybkości.

g) Sowietkie ubrania dla Europy. W Leningradzie została uruchomiona olbrzymia fabryka ubrań męskiego. Produkcja fabryki jest przeznaczona wyłącznie na eksport zagraniczny. Fabryka jest zaopatrzona w najnowsze maszyny amerykańskie i niemieckie. System pracy wprowadzono amerykański. To znaczy, każdy pracownik wykonuje stale jedną i tę samą robotę: n. p. za pomocą specjalnej maszyny przymocowuje kilka guzików. Są dalej maszyny, które według nastawionych szablonów kroją od razu po kilkadziesiąt par spodni lub inne części garnituru. Garnitur marynarkowy przechodzi przez 48 rąk nim wyjdzie zupełnie gotowy. Ten system pracy daje fabryce możność produkowania 3.800 garniturów o około 5000 palt dziennie. Koszt przeciętnego garnituru na rynkach europejskich będzie wynosił 10 do 12 dolarów. Eksport ubrań ma być rozpoczęty po Nowym Roku.

Humor zagraniczny.

Praktyczny barometr.

„Głos”

ROZMAITOSCI.

(—) Spadek, który czekał dwadzieścia lat. Wdowa Pfeifer, uboga mieszkanka Lipska, otrzymała onegdaj zawiadomienie od adwokata Vaillanta z Amsterdamu, o spadku, który wynosi 16 milionów marek niem. (przeszło 20 milionów złotych). Spadek ten pozostawił niejaki Jan Schapp w r. 1764 w Paramariba w Indjach Holenderskich. Zapiisał on wówczas rodzinie swej w Niemczech 2.500 guldenów holenderskich, które jednak nie zostały podjęte. W ciągu lat narastały procenta i obecnie spadek wynosi olbrzymią majątek.

(—) Niezwykły obraz. Pewien amator sztuki, będąc w odwiedzinach u zubożalego księcia włoskiego, zobaczył w jego domu obraz Tytjana. Właściciel zrazu nie chciał sprzedać arcydzieła, ale zważony wysoką sumą, odstąpił obraz. — Muszę panu, jednak, zwrócić uwagę, — powiedział, — że przez granice panu nie przepuszczą tego obrazu, bo wywoz dzieł sztuki z Italii jest surowo zakazany. Wobec tego, radzę panu nikomu nie mówić o naszej transakcji. Nabywca obrazu przyrzekł to święcie i aby przeszmuglować arcydzieło przez granicę, kazał namalować na Tytjanie portret papieża. Przejazd przez granicę udał się znakomicie, ale gdy amator sztuki przybył do domu, czekała go przykra niespodzianka. Oto przy usuwaniu portretu Papieża wraz z nim zniknął rzekomy Tytjan. Nie ulegało wątpliwości, że mecenas padł ofiarą oszustwa. Ostatnią jego nadzieją było, że może, pod rzekomym Tytjanem znajduje się jakiś istotnie wartościowy obraz. Kazał więc dalej skrobać i rzeczywiście, wyłonił się jeszcze jeden obraz. Ale był to... portret Mussoliniego.

(—) Pismo maszynowe zdradza charakter człowieka. W Dreźnie odbył się ostatnio kongres znawców pisma. Na kongres przybyli uczeni i znawcy z różnych stron świata. Ze strony Polski w obradach brał udział naczelny sekretarz prokuratury sądu apelacyjnego. M. Kruczkowski z Katowic. Rewelacyjny referat wygłosił Bela Ujlaży z Węgier, który dowodził, że także z pisma maszynowego można wnioskować o charakterze i skłonnościach człowieka. Mniej lub więcej wydoskonalony zmysł dotykający wywiera korzystny lub niekorzystny wpływ na grę klawiatury. Od stopnia zwinności ręki, a w szczególności palców zależy, czy ruchy palców są odcieżałe, czy też lekkie.

(—) Liczba kin niemych i dźwiękowych w Polsce. Liczba kin w Polsce obliczają w przybliżeniu na 900. Z tej liczby na dźwiękowe przeszło dotychczas w przybliżeniu 100 kinoteatrów. Z pośród 100 kinoteatrów dźwiękowych aparatury dźwiękowe produkcji krajowej posiada około 20 proc., produkcji amerykańskiej (przeważnie Western Electric) około 35 proc. francuskie około 15 proc., reszta zaś, czyli około 30 proc. niemieckie. Charakterystyczną jest rzeczą, że w amerykańskiej prasie filmowej podnoszone są przez kapitalistów amerykańskich, zaangażowanych w niemieckich wytwórniach aparatów dźwiękowych, zarzuty przeciwko ich niemieckim wierzycielom za nieuczciwą konkurencję, prowadzoną z wytwórniami aparatów dźwiękowych w innych krajach Europy. Wytwórnie niemieckie bowiem sprzedają swoje aparaty na wschodnią Europę z dużym deficytem, pragnąc w ten sposób zgniebić budzącą się tę gałąź rodzimego przemysłu w krajach sąsiednich, głównie w Polsce.

(—) Jubileusz nikotyny. W ubiegłą niedzielę rozpoczął się w Paryżu niezwykle kongres ogólnofrancuski palaczy tytoniu. Odbywa się on z okazji 400-letniej rocznicy urodzin francuskiego dyplomaty Jana Nicot, który zmarł w 1600 roku. Nicot, będąc posłem francuskim w Lizbonie poznał świeżo przywieziony tam przez portugalskich żeglarzy z zamorskich krajów krzew tytoniowy i wprowadził go do Francji. Podczas otwarcia kongresu dokonano odsłonięcia w Paryżu ku jego czci tablicy pamiątkowej.

Wyciąć, wypełnić dokładnie i wręczyć listowemu.

Zamówienie na czasopismo.

Niżej podpisany prosi o dostarczenie czasopisma

„Głos Leszczyński”

z Leszna

na miesiąc grudzień za 2,36 zł i ściągnąć należność przez listowego.

, dnia listopada 1930.

(Podpis i dokładny adres).

Urzędowa Cedula Gleidy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań dnia 22. 11. 1930.

Warunki: Handel hurtowy, paryet Poznań, ładunek wago nowo, dostawa bieżąca za 100 kg.

„Ceny orientacyjne”
paryet Poznań

Zyto	18,00—19,50
Uspokobienie stalo	24,50—26,00
Pszemica	19,00—21,50
Uspokobienie spokojne	25,00—27,00
Jęczmień przemiałowy	18,00—19,25
Uspokobienie spokojne	31,00
Owies	43,50—46,50
Uspokobienie spokojne	10,50—11,50
Maka żytnia 65 % w. w. wor.	12,00—13,00
Uspokobienie spokojne	14,00—15,00
Maka pszenica 65 % w. w. wor.	42,00—44,00
Uspokobienie spokojne	27,00—32,00
Otręby pszenne	2,00—2,30
Otręby pszenne (grube)	
Rzepak	
Grzech Victoria	
Ziemiaki sadalne	

Koniec dziatu redakcyjnego.

Redaktor naczelny: Stefan Machalewski.

Redaktor odpowiedzialny: Szymon Majewski.

Za dział ogłoszeń odpowiada: Stanisław Szar

Czciońkami

Drukarni Leszczyńskiej Sp. z odp. ogr. w Lesznie

Wyciąć, wypełnić dokładnie i wręczyć listowemu.

Zamówienie na czasopismo.

Niżej podpisany prosi o dostarczenie czasopisma

„Głos Polski”

z Leszna

na miesiąc grudzień za 2,36 zł i ściągnąć należność przez listowego.

, dnia listopada 1930.

(Podpis i dokładny adres)

Ogłoszenie.

W naszym rejestrze handlowym oddział A zapisano dziś pod nr. 431 firmę pawną spółkę handlową Sądzi i Leszczyński Spółka dla sprzedaży produktów naftowych z siedzibą w Lesznie. Osobiste odpowiedzialnymi spółkami są: 1) Fryderyk Sądzi, kupiec 2) Kazimierz Leszczyński obaj z Leszna. Spółka rozpoczęła swe czynności dnia 1 maja 1930 r. Do zastępstwa spółki są upoważnieni wódcownicy łączni.

Leszno, dnia 14 listopada 1930 r.

Sąd Powiatowy.

Ostrzeżenie.

Ostrzega się niniejszym przed przyjęciem trzech weksli i 1000 złotych, zapożyczonych w piewczynie Nowakowski, numerami 718, 719 i 719, a płatne 21 stycznia 1931 r. z akceptacją Maksymiliana Stępniewicza z Wilej, wystawionych przez firmę Franciszek Nowakowski, Leszno, a żyrowanych przez Związkową Spółdzielnię Zbożowców w Poznaniu, gdyż weksle te wystawie poezą z Poznania do Lwowa w drodze rągliwej. Wobec powyższego wymienionych weksli ani akceptant ani wystawca i żyrant w dniu płatności nie wykupia, Franciszek Nowakowski, Zakłady Przemysłowo-Handlowe, Leszno, Telef. 196 i 197.

LICYTACJA PRZYMUSOWA.

We wtorek, dnia 25 b. m. o godz. 9 rano sprzedawć będe w Lesznie przy ul. Dworcowej 52

większą ilość golfów, pończoch, bielizny damskiej i męskiej oraz towarów krótkich majowej dajacemu za gotówkę.

L. rej. 5330-30.

NAWROCKI, kom. sądowy w Lesznie.

Wszelkie DRUKI

wykonuje
szybko
gustownie
i tanio

Drukarnia Leszczyńska, ul. Wolności 21

Bank Ludowy

w Rawiczu

placi najwyższe odsetki od
wkładów.

E. Schaepe

LESZNO

Wolności 2. Telefon 316.

Farbiarnia

i chemiczna pralnia.

1 angielska westfalska

1 maszyna Singera, damska z okr. czołnikiem, krzyż — 1 krawiecka maszyna do szycia, 1 szewska maszyna do szycia z długim ramieniem, 1 kowalska maszyna do wiercenia dziur, 1 siodło z kanda, kompletnie, wszystko w dobrym stanie, natychmiast, korzystnie na sprzedaż. Leszno, Bracka 7, w składzie.

Spółdzielnia

Osadniczo - Budowl. „Rozwój” posiada kilka

PARCEL

różnej wielkości. Reflektanci mogą je nabyć po cenie od 600 do 2000 zł.

Rasowe króliki

Angory gronostaje 8 i 10 zł, koguty Karmażyny 8 zł — kaczory Pekingi 12 zł sprzedaje Dwór Przybisi p. Rydzyna, p. Leszno.

Do wynajęcia

pokój

dobre umeblowany z elektr. światłem, blisko sądu i gimnazjum. Leszno, Kościelna nr. 55, parter.

Oświadczenie.

Od chwili zaistnienia przestępstwa

w Kinoteatrze „Imperial”

aparatury dźwiękowej doznaję z pewnych stron skąd w porze nocnej, przez rzywanie plakatów reklamowych, szafek wystawowych (gablotek), zakradanie się do prywatnego mieszkania, rozpowszechnianie nieczystych z prawdą wieści itd.

Oświadczam publicznie, że za moim usilnem staraniem udało mi się zaistnować aparaturę dźwiękową pierwszorzędnej jakości, tymśamem dałem Szan. Publiczności godziwą rozrywkę w dziedzinie X. muzy.

Nie zaprzestane walki z ludźmi mu nie życzyli i wzbryków się nie przestraszam. a postępi ludzi zię woli dać mi bodźca do dalszej intensywnej pracy na polu rozrywkowym na terenie miasta Leszna. Tak, jak cała branża współczesnej kinematografii świata, tak i ja zapewniam, że przyszłość kinematografii opamiętał współczesny film dźwiękowy, dlatego też, idąc za postępem czasu dałem toż co Szan. Publiczności, słusznie należy.

Wacław Orzałkiewicz.

Dziś w poniedziałek i jutro we wtorek ostatni raz najsynniejszy pieśniarz świata Al. Jolson w przepięknym filmie **Spiewający błazen** Początek o godz. 7 i 9 wiecz. dźwiękowo-słownym pl. 8. przygotow. najwybitniejsze dźwiękowie produkcji krajowej i zagran. ostatniego sezonu.

Restauracja pod Lwem.

Leszno, ul. Grodzka.

W środę dnia 26 b. m.

wielkie świnobicie

Zaprasza unrzejmie

A. MICHALSKI.

Udziałem lekcji

języka niemieckiego, francuskiego, oraz lekcji gry na skrzypcach.

Zgłoszenia do eksp. „Głosu”.

Dziewczę

do dziecka, może się zgłosić. Leszno, Dworcowa 48, I. ptr. lewo.

Restauracja pod Lwem.

Leszno, ul. Grodzka.

W środę dnia 26 b. m.

wielkie świnobicie

Zaprasza unrzejmie

A. MICHALSKI.

Udziałem lekcji

języka niemieckiego, francuskiego, oraz lekcji gry na skrzypcach.

Zgłoszenia do eksp. „Głosu”.

Dziewczę

do dziecka, może się zgłosić. Leszno, Dworcowa 48, I. ptr. lewo.

Mieszkanie

1 pokój z kuchnią, natychmiast do wynajęcia. Zaborowo 22

DOM

frontowy i tylny, na sprzedaż. Gdzie? wskaze eksp. „Głosu”.

Fortepian

korzystnie na sprzedaż.

Leszno, ul. Leszczyńskich 22,

I. piętro lewo.

REGULAMINY PRACY

poleca

Drukarnia Leszczyńska, Leszno, Wolności 21

Przedpłata: Na poczet wraz z tygod. „Przyjacieli Rolnika”, „Ognisko Domowe”, dodatkami powieściowym i dodatkami ilustrowanym z odnow. do domu przez listowego wliczenie z opłatami pocztowymi wynosi kwartalnie 7,08 zł, miesięcznie 2,36 zł, w ekspedycji agenturach miesięcznie 2,00 zł z odnośnieniem do domu 2,20 zł. Oddzielny numer 15 groszy. **Ogłoszenia:** Wiersz milim. 1 łam. na str. 6 łam. 20 groszy. Reklamy 1 łam. w dziale redakcyjnym 60 groszy. Najmniejsza ogłoszenie kosztuje 2,00 złote. Przy częstym powtarzaniu udziela się rabatu. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie rabaty odpadają. Za telefonicznie podane ogłoszenia nie przyjmujemy odpowiedzialności. Konto bankowe: Bank Ludowy w Lesznie. Konto czekowe: P. K. O. Poznań 203736. Skrytka pocz. 22. W razie przeszkód w zakładzie, spowodowanych wyższą siłą, strąków lub temu podobnych, wyświadczenie nie odpowiada za dostarczanie pisma a abonenci nie mają prawa do odszkodowania.

Agentury pozamiejscowe: Rawicz: Polowiński i syn, ul. Paderewskiego, o. Bojanswo: Adamczewski, Dworcowa. Smigłowski: P. Sierant, Sienkiewicza 24. Gostyń: Kiełmiński, Rynek. Polesie: Stefanski, kategarnia. Krobka: A. Wlekiński, Wolnyty. A. Smoczyński, Kościelna nr. 1. Mitejka Górka: Walenty Szynka, Rynek. Sarnowa: Wodk. fryzjer. Jutrzejko: J. Ostrowski, Rynek nr. 9. Zbąszyń: M. Celińska, ul. Marzeczowska nr. 64. Wilkowice: J. Wojciech, Pogorzała: Kos. drogeria, Rynek. Wielechowo: Dudziak, piekarnia. Dąbów: P. Rawicz: R. Kowalski, Wronów: Dalazyński, Zaborow: Szadra, Rynek i Matyla, Rynek. Włoszakowice: Wojtkowiak, piekarnia. Świeciechowa: Koschek, Krzywiń: Bob. Piliarski, Rynek. Osieczna: Szawelski, ulica Leszczyńska. Bukówce Górny: Szymański, piekarnia.